

Umhverfisstofnun

Viðhorf, þekking og hegðun tengt flokkun úrgangs
Nóvember-desember 2022

Efnisyfirlit

Bls.

3	Framkvæmdalýsing
	Ítarlegar niðurstöður
4	Sp. 1 Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? Allt sorp er flokkað á mínu heimili
7	Sp. 2 Hverjar af eftirfarandi tegundum úrgangs flokkar þú almennt á heimilinu?
10	Sp. 3 Hvað, ef eitthvað fengi þig helst til að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir í dag?
13	Sp. 4 Hvað af eftirfarandi á best við um það hversu viss þú ert með það hvernig á að flokka úrgang sem fellur til á heimilinu?
16	Sp. 5 Hefur þú áhuga á að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir nú þegar?
19	Sp. 6 Ef þú hugsar um síðustu 7 daga, hversu miklum tíma heldur þú að þú hafir samtals varið í að hreinsa, flokka og losa flokkaðan úrgang í ílát, sorptunnurnar fyrir utan heimili þitt, í grenndargáma og/eða á endurvinnslustöðvar?
21	Sp. 7 Hver af eftirfarandi merkjum þekkir þú?
23	Sp. 8 Hvað af eftirfarandi lýsir almennt þinni afstöðu til þess að kaupa umhverfismerktar vörur?
25	Sp. 9 Ferð þú með vörur í eða kaupir þú vörur af endursölumörkuðum?
27	Sp. 10 Að hversu miklu leyti velur þú jólagjafir út frá umhverfisáhrifum gjafanna?
29	Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna
30	Vigtun

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Umhverfisstofnun
Markmið	Að skoða ýmis konar viðhorf, þekkingu og hegðun tengda flokkun úrgangs
Framkvæmdatími	25. nóvember - 7. desember 2022
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1698 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4033923

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1698
Svara ekki	873
Fjöldi svarenda	825
Þátttökuhlutfall	48,6%

Reykjavík, 14. desember 2022

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Friðrik Björnsson
Eva Dröfn Jónsdóttir

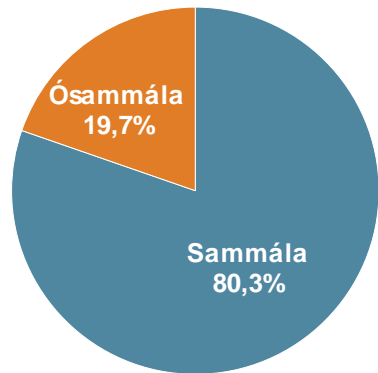
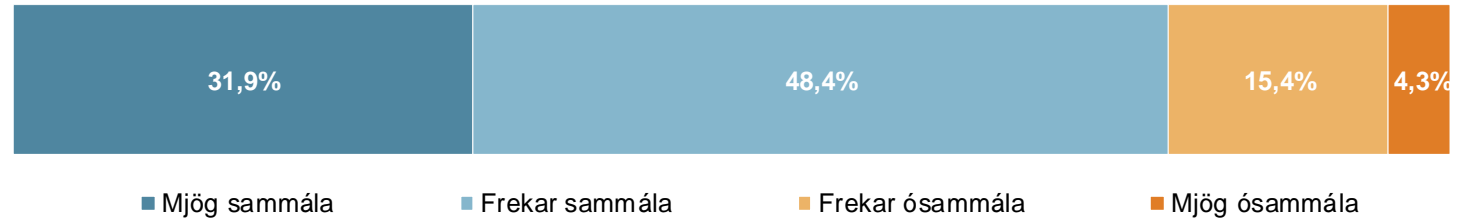
Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Gallup. Starfsemi Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Auk þess er Gallup aðili að ESOMAR. Allur réttur áskilinn: © Gallup.

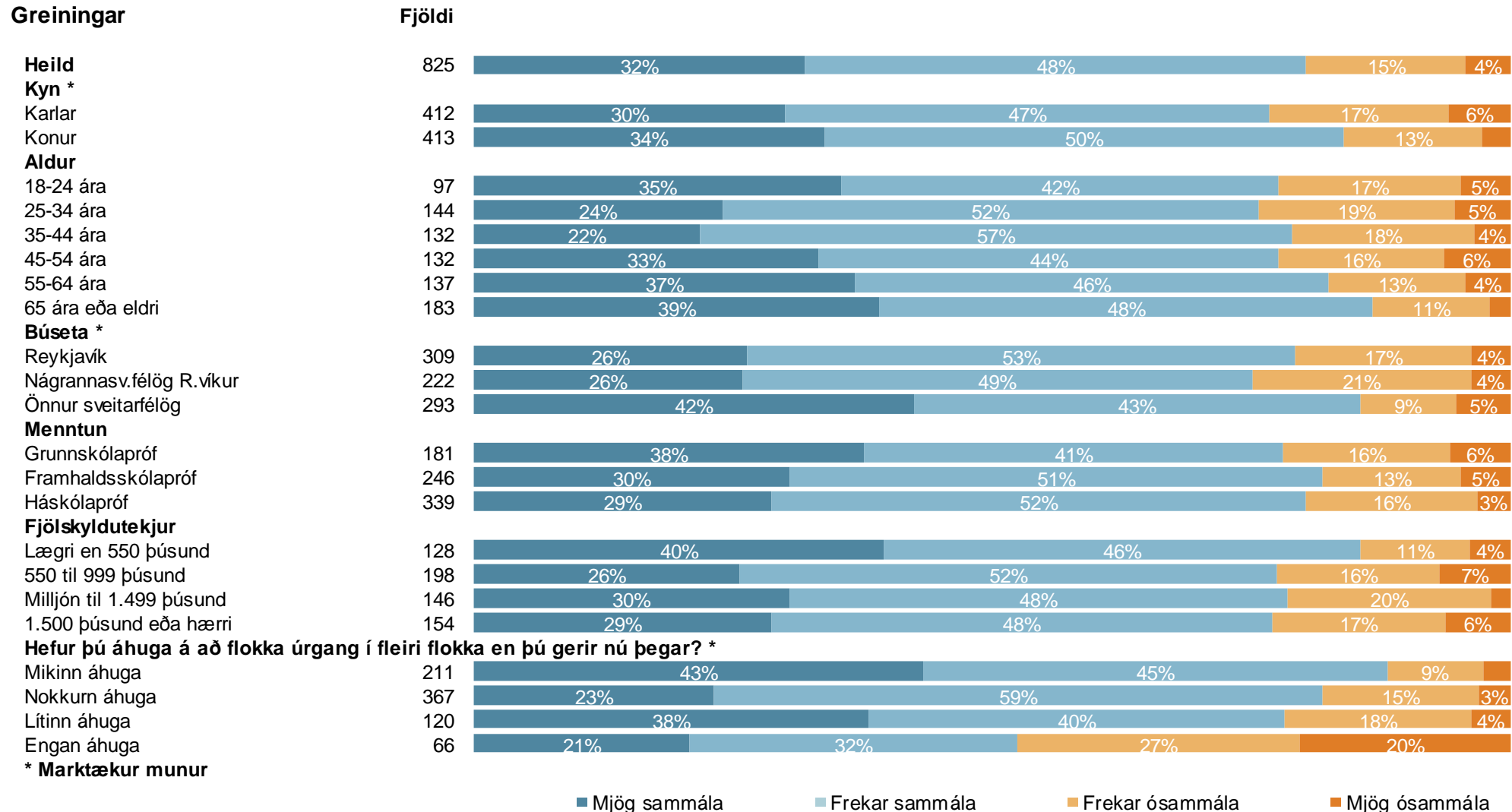
ESOMAR
|member

Sp. 1. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? Allt sorp er flokkað á mínu heimili

	Fjöldi	%	+/-
Mjög sammála	263	31,9	3,2
Frekar sammála	399	48,4	3,4
Frekar ósammála	127	15,4	2,5
Mjög ósammála	36	4,3	1,4
Fjöldi svarenda	825	100,0	

Sp. 1. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? Allt sorp er flokkað á mínu heimili

* Marktækur munur

■ Mjög sammála   ■ Frekar sammála   ■ Frekar ósammála   ■ Mjög ósammála

Sp. 1. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? Allt sorp er flokkað á mínu heimili

Greiningar

Fjöldi

Heild

Kyn og hjúskaparstaða

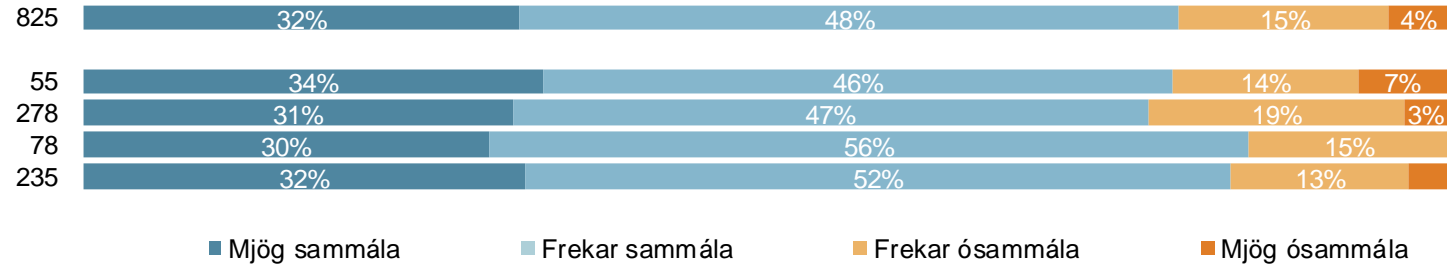
KK ekki í hjónabandi eða sambúð

KK í hjónabandi eða sambúð

KVK ekki í hjónabandi eða sambúð

KVK í hjónabandi eða sambúð

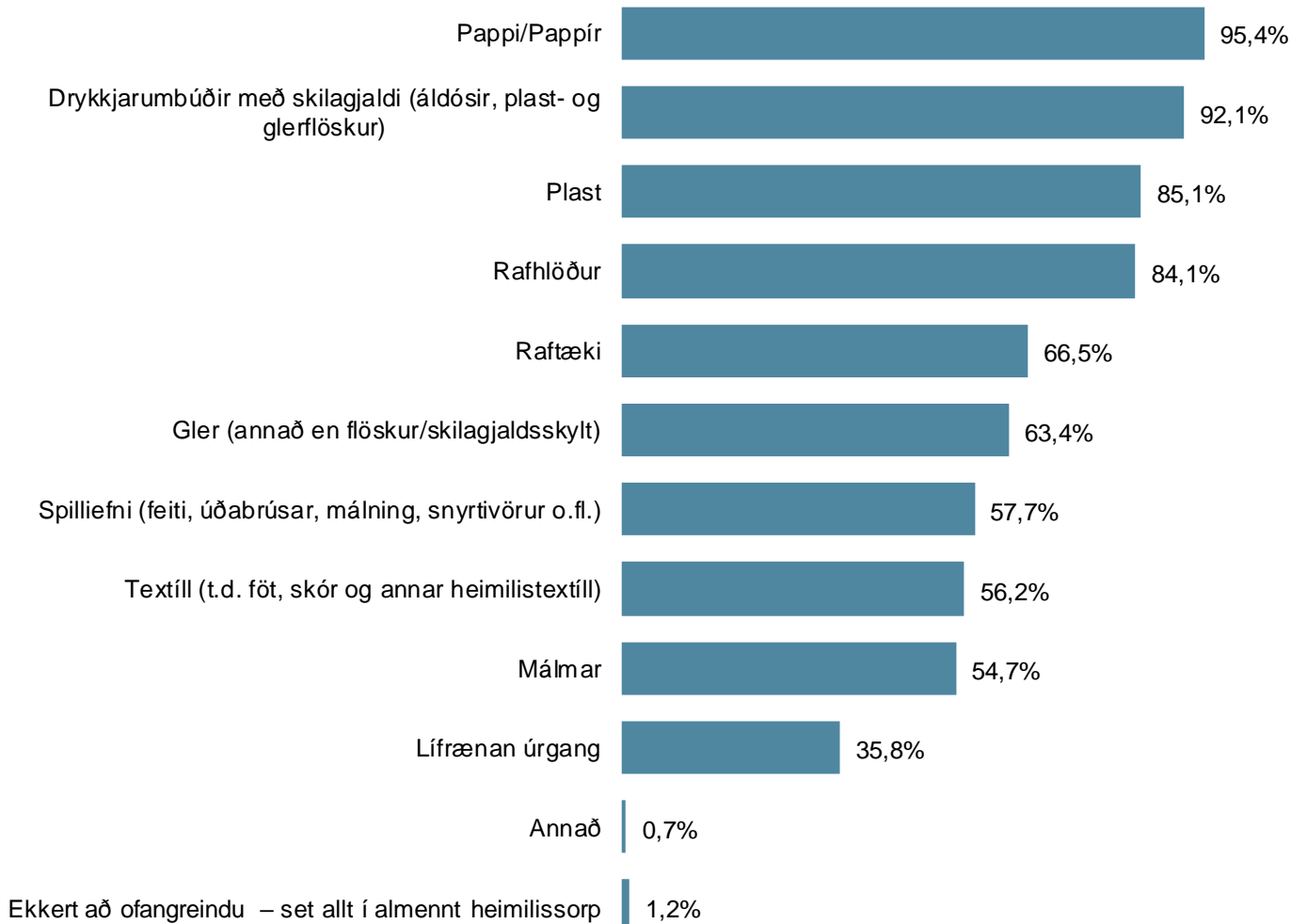
Ekki marktækur munur

Sp. 2. Hverjar af eftirfarandi tegundum úrgangs flokkar þú almennt á heimilinu?

	Fjöldi	%	+/-
Pappi/Pappír	776	95,4	1,4
Drykkjarumbúðir með skilagjaldi (áldósir, plast- og glerflöskur)	749	92,1	1,8
Plast	692	85,1	2,4
Rafhlöður	684	84,1	2,5
Raftæki	541	66,5	3,2
Gler (annað en flöskur/skilagjaldsskylt)	515	63,4	3,3
Spilliefni (feiti, úðabrusar, málning, snyrtivörur o.fl.)	470	57,7	3,4
Textíll (t.d. föt, skór og annar heimilistextíll)	457	56,2	3,4
Málmur	445	54,7	3,4
Lífrænan úrgang	291	35,8	3,3
Annað	5	0,7	0,6
Ekkert að ofangreindu – set allt í almennt heimilissorp	10	1,2	0,7
Fjöldi svara	5.635		
Tóku afstöðu	813	98,6	
Tóku ekki afstöðu	12	1,4	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika.
Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Sp. 2. Hverjar af eftirfarandi tegundum úrgangs flokkar þú almennt á heimilinu?

Greiningar	Fjöldi	Drykkjarumbúðir með skilgjaldi									Lífrænan úrgang
		Pappi/Pappír	Plast	Rafhlöður	Raftæki	Gler	Spilliefni	Textill	Málmar		
Heild	813	95%	92%	85%	84%	67%	63%	58%	56%	55%	36%
Kyn											
Karlar	408	95%	90%	82%	80%	63%	58%	59%	48%	54%	35%
Konur	405	96%	94%	88%	88%	70%	69%	56%	64%	55%	37%
Aldur											
18-24 ára	90	92%	86%	81%	66%	47%	55%	27%	34%	44%	31%
25-34 ára	142	96%	94%	82%	78%	61%	52%	47%	47%	44%	25%
35-44 ára	132	98%	91%	83%	81%	61%	49%	52%	62%	47%	29%
45-54 ára	132	96%	92%	85%	88%	71%	61%	62%	66%	60%	33%
55-64 ára	136	94%	94%	85%	92%	78%	78%	72%	63%	63%	41%
65 ára eða eldri	181	95%	93%	91%	92%	73%	78%	71%	58%	64%	49%
Búseta											
Reykjavík	305	94%	93%	86%	84%	71%	62%	59%	60%	50%	24%
Nágrannasv.félög R.víkur	220	96%	93%	80%	81%	63%	63%	56%	58%	52%	17%
Önnur sveitarfélög	288	96%	91%	88%	87%	65%	65%	58%	50%	62%	62%
Menntun											
Grunnskólapróf	176	95%	88%	79%	82%	62%	67%	58%	53%	55%	46%
Framhaldsskólapróf	246	97%	93%	88%	85%	68%	60%	56%	48%	52%	37%
Háskólapróf	339	96%	94%	86%	84%	70%	63%	60%	66%	58%	30%
Fjölskyldutekjur											
Lægri en 550 þúsund	126	97%	85%	81%	79%	64%	62%	51%	49%	52%	46%
550 til 999 þúsund	198	95%	91%	85%	82%	67%	62%	57%	59%	52%	36%
Milljón til 1.499 þúsund	146	95%	96%	83%	86%	74%	64%	65%	58%	60%	33%
1.500 þúsund eða hærra	154	96%	96%	85%	85%	67%	61%	57%	62%	51%	30%
Hefur þú áhuga á að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir nú þegar?											
Mikinn áhuga	211	99%	95%	92%	95%	79%	79%	71%	71%	65%	35%
Nokkurn áhuga	365	96%	95%	87%	83%	69%	61%	55%	56%	55%	33%
Lítinn áhuga	118	91%	90%	88%	83%	58%	58%	56%	50%	52%	51%
Engan áhuga	66	92%	74%	53%	61%	39%	35%	39%	33%	31%	26%

Þar sem prósentur eru feitletraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

Sp. 2. Hverjar af eftirfarandi tegundum úrgangs flokkar þú almennt á heimilinu?

Greiningar	Fjöldi	Pappi/Pappír	Drykkjarumbúðir með skilagjaldi	Plast	Rafhlöður	Raftæki	Gler	Spilliefni	Textíll	Málmar	Lífrænan úrgang
Heild	813	95%	92%	85%	84%	67%	63%	58%	56%	55%	36%
Kyn og hjúskaparstaða *											
KK ekki í hjónabandi eða sambúð	55	94%	86%	79%	70%	55%	59%	46%	39%	54%	29%
KK í hjónabandi eða sambúð	278	97%	95%	86%	87%	71%	64%	69%	58%	60%	39%
KVK ekki í hjónabandi eða sambúð	78	99%	97%	85%	87%	76%	72%	51%	69%	58%	36%
KVK í hjónabandi eða sambúð	233	96%	94%	89%	89%	72%	65%	59%	68%	57%	40%

Þar sem prósentur eru feitletraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

Sp. 3. Hvað, ef eitthvað fengi þig helst til að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir í dag?

	Fjöldi	%	+/-
Ef sveitarfélagið byði upp á ílát fyrir fleiri flokka við heimilið	477	63,1	3,4
Ef aðstaða væri betri til flokkunar inni á heimilinu	318	42,0	3,5
Ef ég vissi meira um hvað verður um flokkaðan úrgang og hvað sé gert úr honum	271	35,8	3,4
Ef það væri styttra að skila flokkuðum úrgangi (t.d. á endurvinnslustöð eða í grenndargám)	227	30,0	3,3
Ef ég skildi úrgangsflokkana betur og hvernig á að flokka rétt	178	23,5	3,0
Ef það væri ódýrara fyrir mig að flokka heldur en að flokka ekki	170	22,5	3,0
Annað	26	3,4	1,3
Ekkert fengið mig til að flokka úrgang í fleiri flokka	36	4,8	1,5
Fjöldi svara	1.703		
Tóku afstöðu	756	92,1	
Tóku ekki afstöðu	64	7,9	
Fjöldi aðspurðra	821	100,0	
Spurðir	821	99,5	
Ekki spurðir	4	0,5	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

Þeir sem nefndu öll atriðin (sp. 2) voru **ekki** spurðir þessarar spurningar.

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Sp. 3. Hvað, ef eitthvað fengi þig helst til að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir í dag?

Greiningar	Fjöldi	Ef sv.f. byði upp á ílát fyrir fleiri flokka við heimilið	Ef aðstaða væri betri til fl. inni á heimilinu	Ef ég vissi hvað verður um fl. úrgang	Ef það væri styttra að skila fl. úrgangi	Ef ég skildi úrgangsflokkum og hvernig á að flokka rétt	Ef það væri ódýrara	Ekkert	Ef sv.f. byði upp á ílát fyrir fleiri flokka við heimilið
Heild	756	63%	42%	36%	30%	24%	23%	5%	63%
Kyn									
Karlar	381	57%	42%	35%	31%	23%	25%	8%	57%
Konur	375	70%	42%	37%	29%	24%	20%	2%	70%
Aldur									
18-24 ára	85	74%	53%	33%	29%	36%	37%	3%	74%
25-34 ára	139	67%	53%	44%	45%	29%	25%	6%	67%
35-44 ára	124	63%	50%	43%	34%	18%	32%	2%	63%
45-54 ára	125	61%	45%	34%	24%	26%	22%	2%	61%
55-64 ára	130	51%	32%	27%	26%	15%	16%	9%	51%
65 ára eða eldri	154	65%	25%	33%	22%	22%	11%	6%	65%
Búseta									
Reykjavík	297	65%	51%	37%	30%	23%	25%	4%	65%
Nágrannasv.félög R. víkur	204	72%	41%	37%	36%	20%	22%	3%	72%
Önnur sveitarfélög	255	54%	32%	34%	25%	26%	20%	7%	54%
Menntun									
Grunnskólapróf	157	53%	36%	29%	26%	24%	20%	8%	53%
Framhaldsskólapróf	229	66%	36%	36%	22%	26%	20%	5%	66%
Háskólapróf	325	66%	51%	40%	37%	24%	25%	3%	66%
Fjölskyldutekjur									
Lægri en 550 þúsund	117	62%	35%	43%	31%	25%	17%	6%	62%
550 til 999 þúsund	182	61%	43%	35%	33%	25%	21%	5%	61%
Milljón til 1.499 þúsund	139	65%	49%	33%	27%	25%	26%	2%	65%
1.500 þúsund eða hærri	148	65%	48%	33%	31%	27%	26%	5%	65%

Þar sem prósentur eru feitletraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

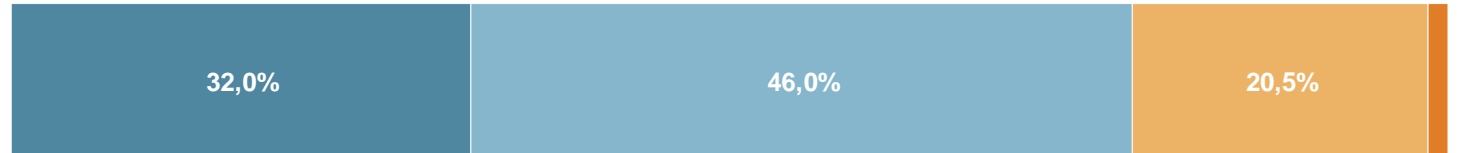
Sp. 3. Hvað, ef eitthvað fengi þig helst til að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir í dag?

Greiningar	Fjöldi	Ef sv.f. byði upp á ílát fyrir fleiri flokka við heimilið	Ef aðstaða væri betri til fl. inni á heimilinu	Ef ég vissi hvað verður um fl. úrgang	Ef það væri styttra að skila fl. úrgangi	Ef ég skildi úrgangsf. betur og hvernig á að flokka rétt	Ef það væri ódýrara	Ekkert	Ef sv.f. byði upp á ílát fyrir fleiri flokka við heimilið
Heild	756	63%	42%	36%	30%	24%	23%	5%	63%
Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingu? Allt sorp er flokkað á mínu heimili									
Mjög sammála	226	56%	28%	37%	22%	22%	19%	6%	56%
Frekar sammála	378	70%	48%	38%	36%	25%	22%	2%	70%
Frekar ósammála	121	59%	51%	29%	26%	21%	33%	6%	59%
Mjög ósammála	31	43%	41%	28%	28%	20%	18%	18%	43%
Kyn og hjúskaparstaða									
KK ekki í hjónab. eða sambúð	55	61%	48%	40%	44%	34%	30%	31%	61%
KK í hjónabandi eða sambúð	258	58%	40%	35%	29%	20%	26%	27%	58%
KVK ekki í hjónab. eða sambúð	70	72%	43%	37%	26%	21%	11%		72%
KVK í hjónabandi eða sambúð	218	70%	42%	38%	31%	25%	22%	13%	70%

Þar sem prósentur eru feitletraðar og lítaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

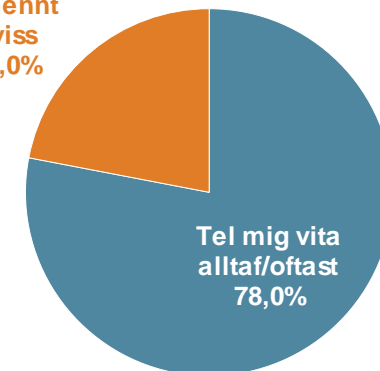
Sp. 4. Hvað af eftirfarandi á best við um það hversu viss þú ert með það hvernig á að flokka úrgang sem fellur til á heimilinu?

	Fjöldi	%	+/-
Ég tel mig alltaf vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara	252	32,0	3,3
Ég tel mig oftast vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara	362	46,0	3,5
Ég tel mig vita hvert það algengasta á að fara, en er óviss með ýmislegt annað	162	20,5	2,8
Ég er almennt óviss um í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara	11	1,5	0,8
Fjöldi svara	787	100,0	
Tóku afstöðu	787	95,4	
Tóku ekki afstöðu	38	4,6	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

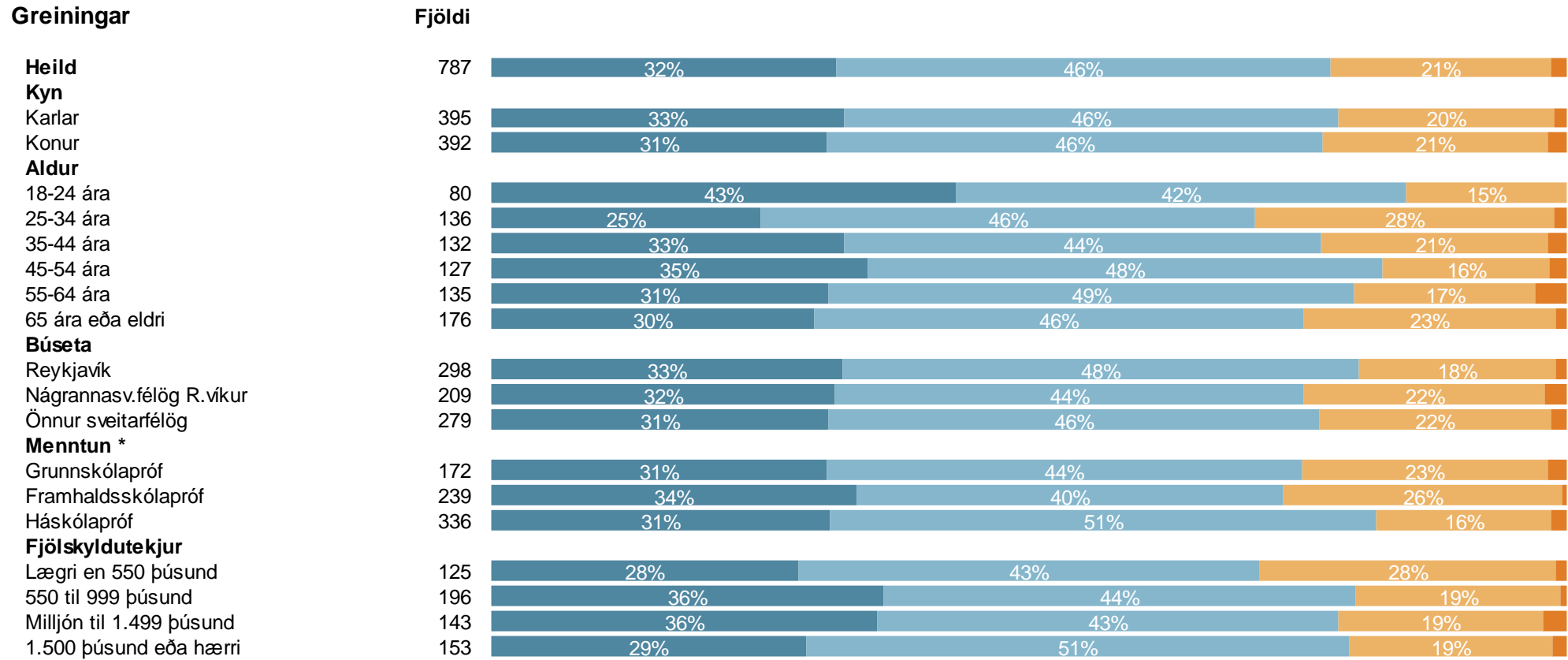

- Ég tel mig alltaf vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig oftast vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig vita hvert það algengasta á að fara, en er óviss með ýmislegt annað
- Ég er almennt óviss um í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara

Tel mig vita það algengasta/ Almennt óviss 22,0%

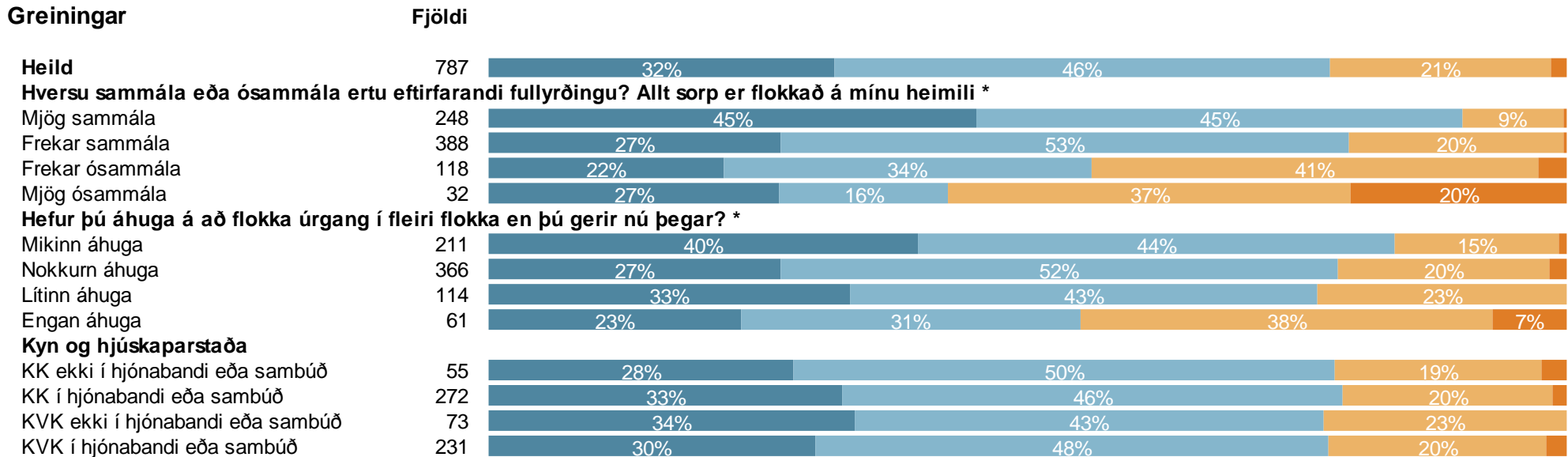

Sp. 4. Hvað af eftirfarandi á best við um það hversu viss þú ert með það hvernig á að flokka úrgang sem fellur til á heimilinu?

- Ég tel mig alltaf vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig oftast vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig vita hvert það algengasta á að fara, en er óviss með ýmislegt annað
- Ég er almennt óviss um í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara

Sp. 4. Hvað af eftirfarandi á best við um það hversu viss þú ert með það hvernig á að flokka úrgang sem fellur til á heimilinu?

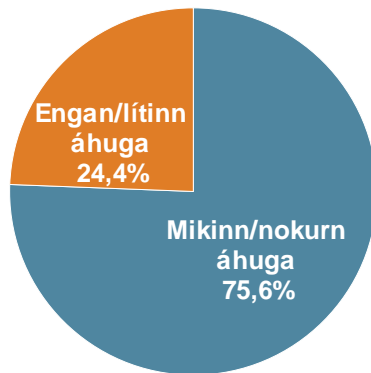
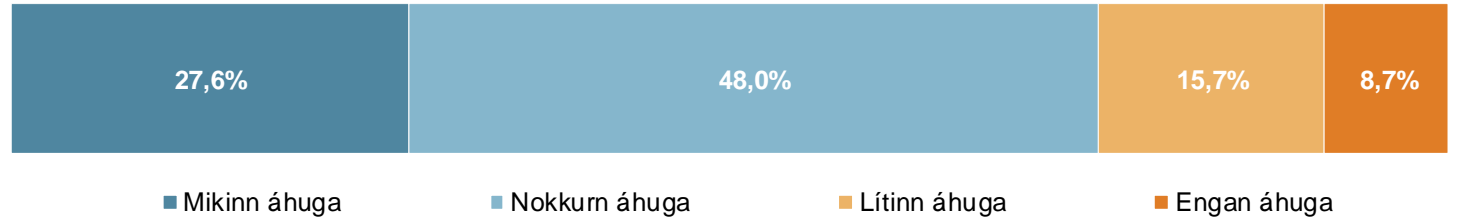

* Marktækur munur

- Ég tel mig alltaf vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig oftast vita í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara
- Ég tel mig vita hvert það algengasta á að fara, en er óviss með ýmislegt annað
- Ég er almennt óviss um í hvaða flokkunarílát úrgangur á að fara

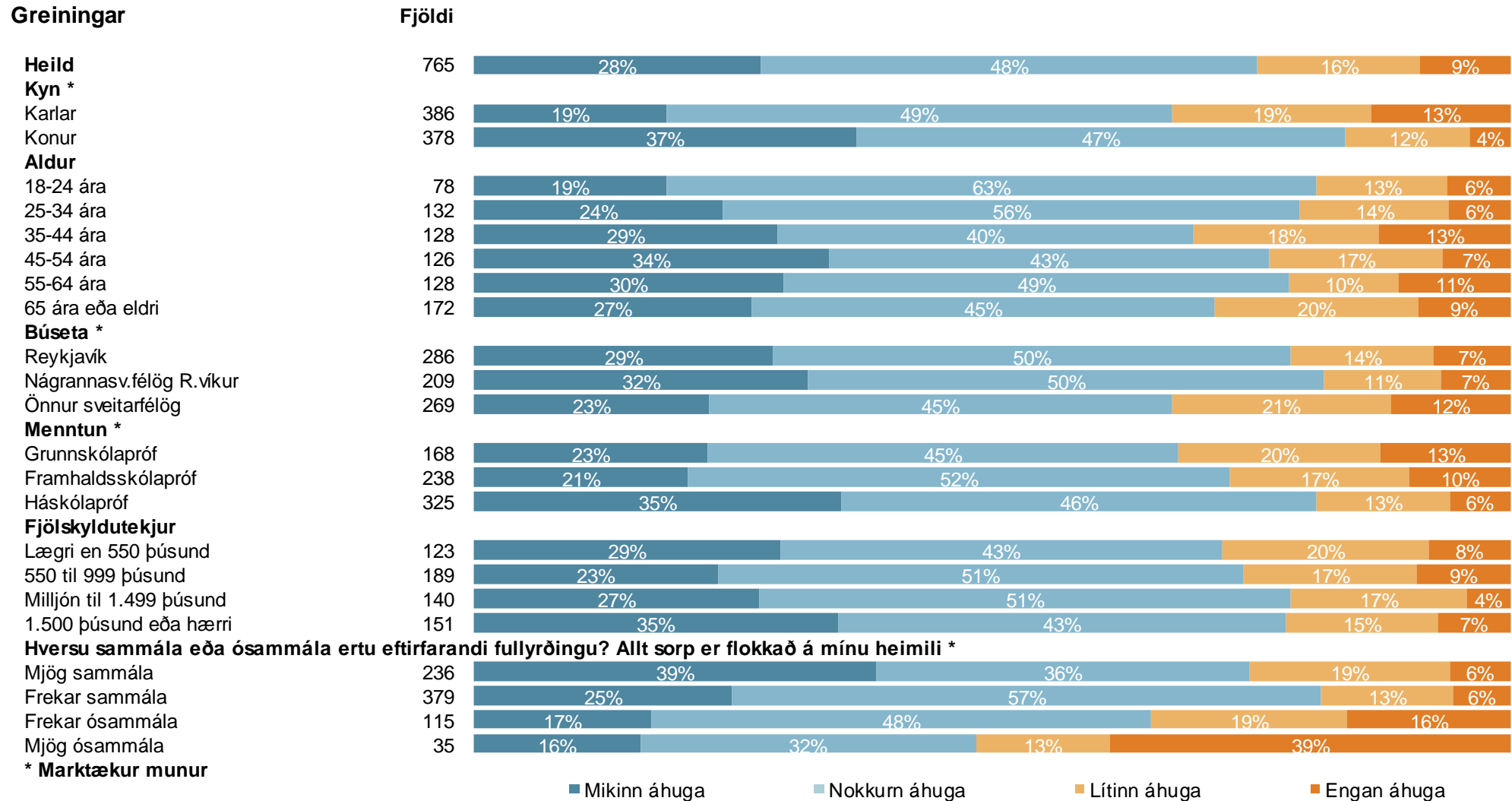
Sp. 5. Hefur þú áhuga á að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir nú þegar?

	Fjöldi	%	+/-
Mikinn áhuga	211	27,6	3,2
Nokkurn áhuga	367	48,0	3,5
Lítinn áhuga	120	15,7	2,6
Engan áhuga	66	8,7	2,0
Fjöldi svara	765	100,0	
Tóku afstöðu	765	92,7	
Tóku ekki afstöðu	60	7,3	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

Sp. 5. Hefur þú áhuga á að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir nú þegar?

* Marktækur munur

Sp. 5. Hefur þú áhuga á að flokka úrgang í fleiri flokka en þú gerir nú þegar?

Greiningar

Heild

Kyn og hjúskaparstaða *

KK ekki í hjónabandi eða sambúð

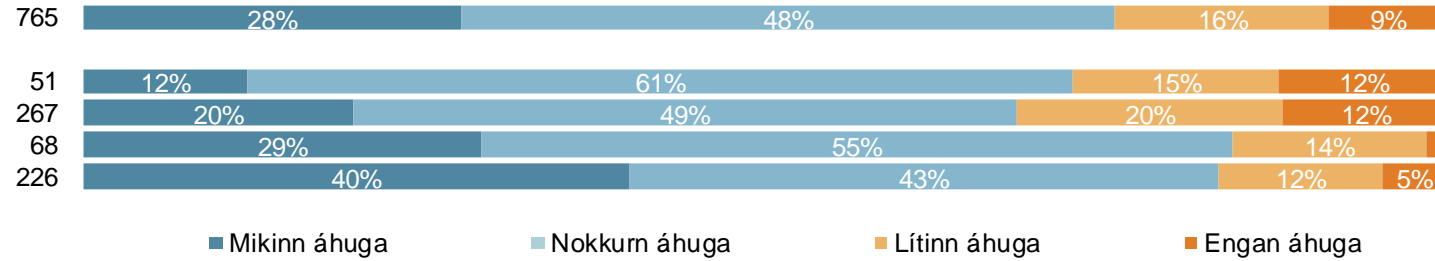
KK í hjónabandi eða sambúð

KVK ekki í hjónabandi eða sambúð

KVK í hjónabandi eða sambúð

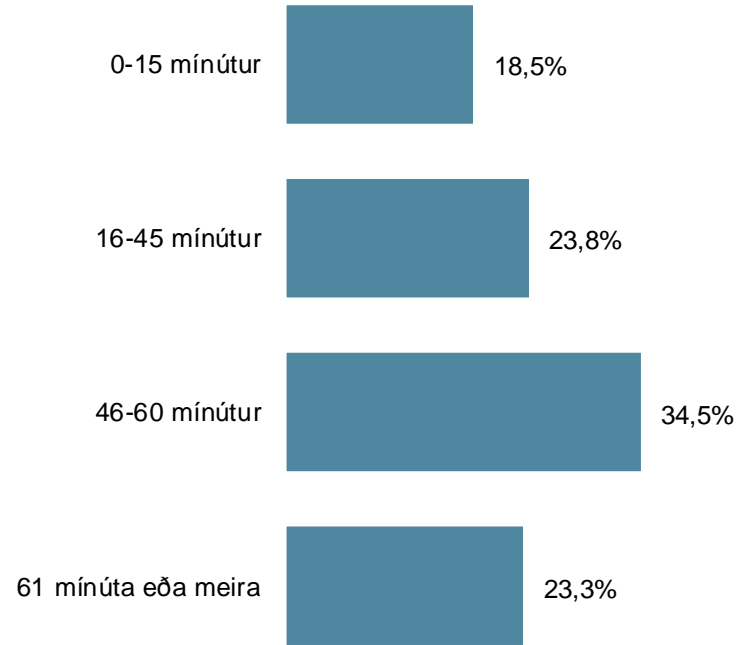
* Marktækur munur

Fjöldi

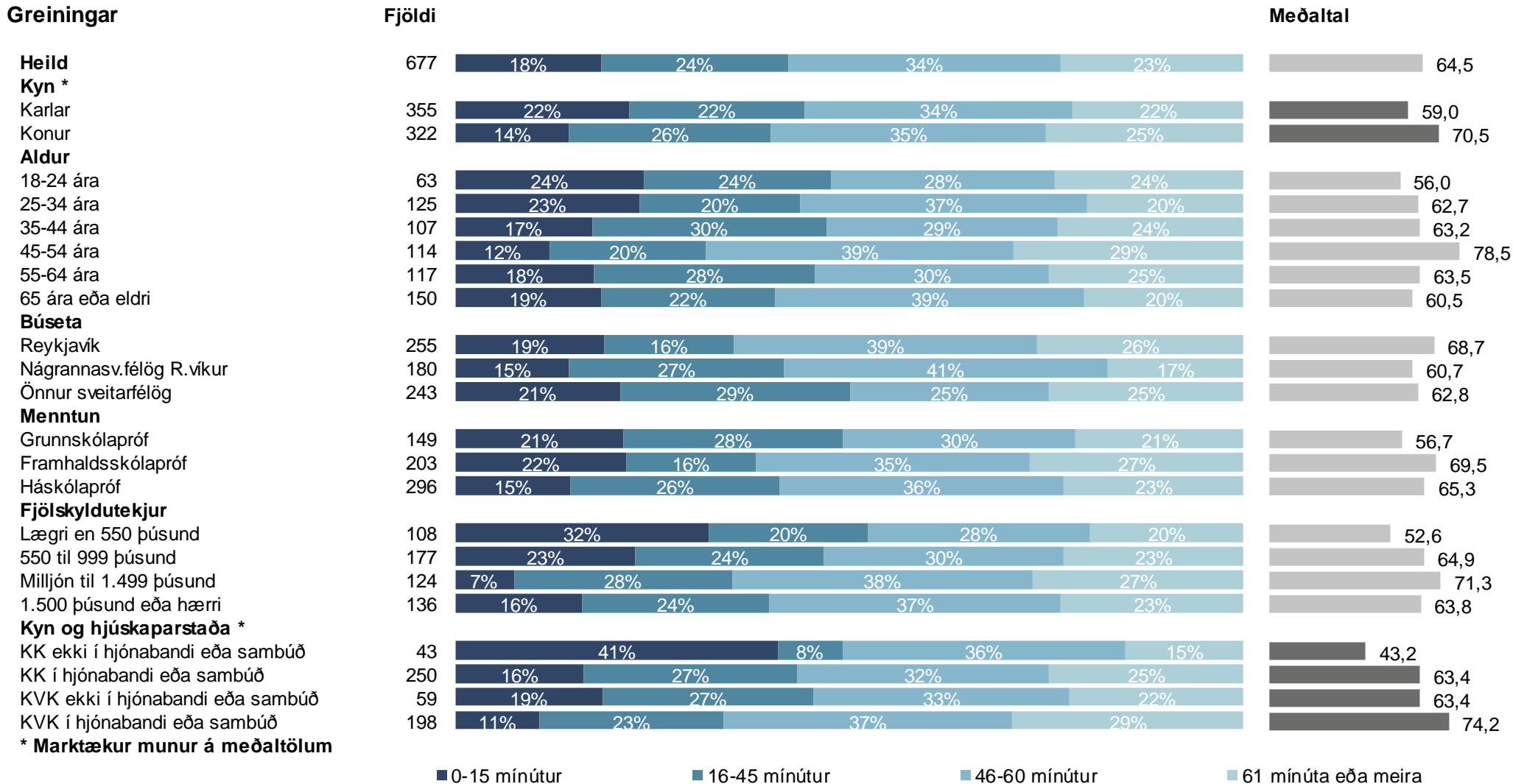

Sp. 6. Ef þú hugsar um síðustu 7 daga, hversu miklum tíma heldur þú að þú hafir samtals varið í að hreinsa, flokka og losa flokkaðan úrgang í ílát, sorptunnurnar fyrir utan heimili þitt, í grenndargáma og/eða á endurvinnslustöðvar?

	Fjöldi	%	+/-
0-15 mínútur	125	18,5	2,9
16-45 mínútur	161	23,8	3,2
46-60 mínútur	234	34,5	3,6
61 mínúta eða meira	158	23,3	3,2
Fjöldi svara	677	100,0	
Tóku afstöðu	677	82,1	
Tóku ekki afstöðu	148	17,9	
Fjöldi svarenda	825	100,0	
Meðaltal (mínútur)	64		
Víkmörk ±	5		
Staðalfrávik	72		

Sp. 6. Ef þú hugsar um síðustu 7 daga, hversu miklum tíma heldur þú að þú hafir samtals varið í að hreinsa, flokka og losa flokkaðan úrgang í ílát, sorptunnurnar fyrir utan heimili þitt, í grenndargáma og/eða á endurvinnslustöðvar?

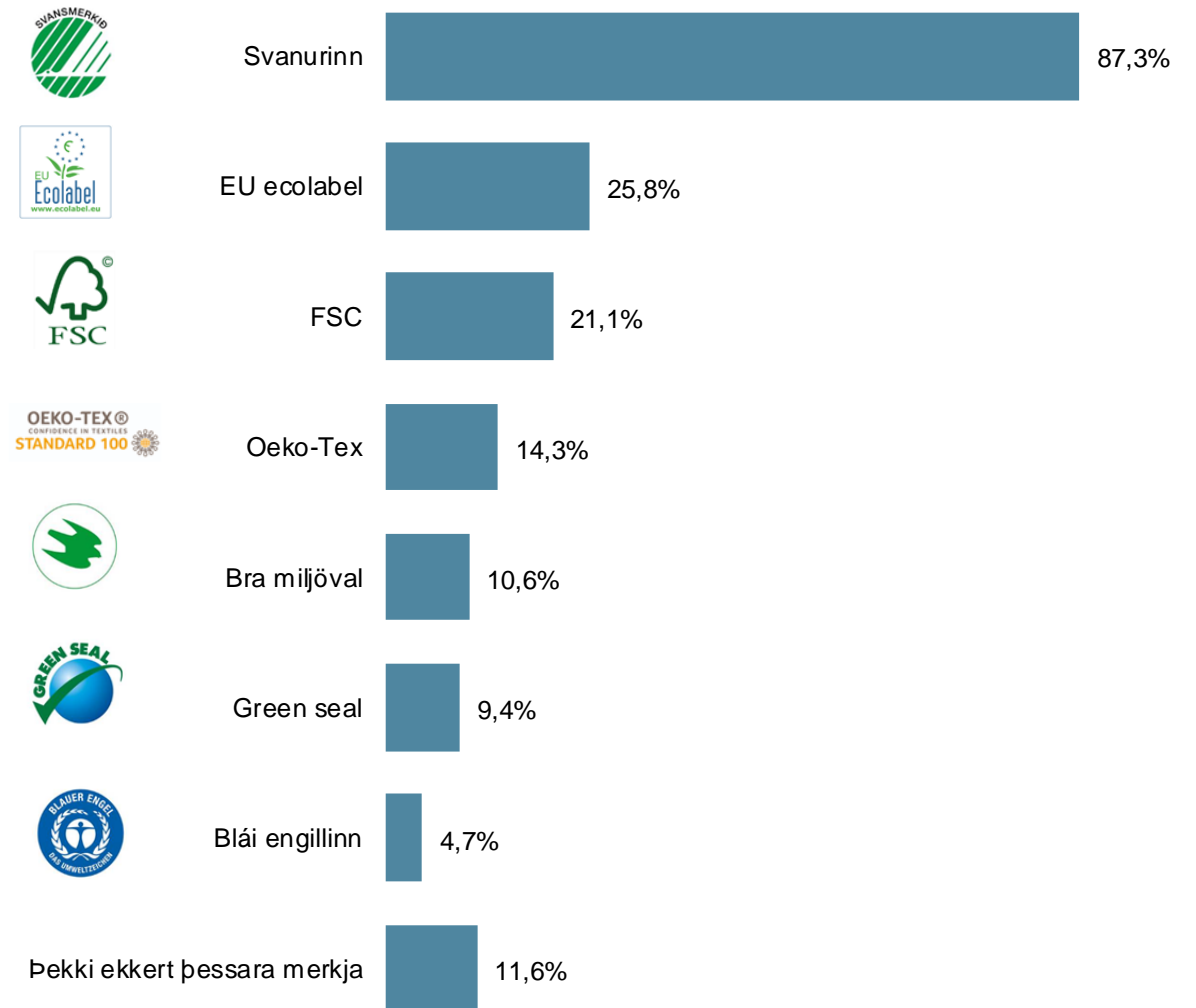

* Marktækur munur á meðaltölum

■ 0-15 mínútur   ■ 16-45 mínútur   ■ 46-60 mínútur   ■ 61 mínúta eða meira

Sp. 7. Hver af eftirfarandi merkjum þekkir þú?

	Fjöldi	%	+/-
Svanurinn	688	87,3	2,3
EU ecolabel	203	25,8	3,1
FSC	166	21,1	2,8
Oeko-Tex	112	14,3	2,4
Bra miljöval	84	10,6	2,2
Green seal	74	9,4	2,0
Blái engillinn	37	4,7	1,5
þekki ekkert þessara merkja	91	11,6	2,2
Fjöldi svara	1.455		
Tóku afstöðu	788	95,5	
Tóku ekki afstöðu	37	4,5	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

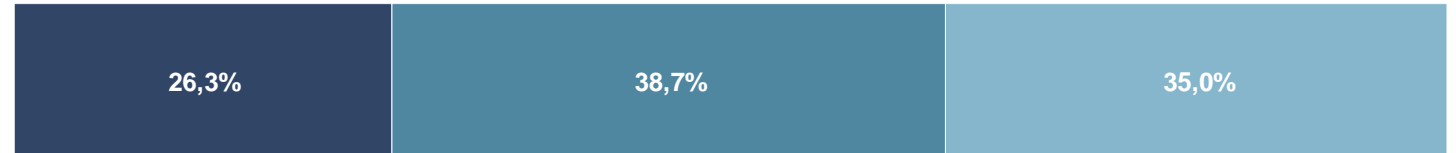
Sp. 7. Hver af eftirfarandi merkjum þekkir þú?

Greiningar	Fjöldi	Svanurinn	EU ecolabel	FSC	Oeko-Tex	Bra miljöväl	Green seal	Blái engillinn	Svanurinn
Heild	788	87%	26%	21%	14%	11%	9%	5%	87%
Kyn									
Karlar	399	86%	20%	21%	6%	7%	6%	3%	86%
Konur	389	89%	31%	21%	23%	15%	13%	7%	89%
Aldur									
18-24 ára	85	80%	26%	43%	14%	9%	19%	3%	80%
25-34 ára	138	89%	34%	40%	21%	10%	7%	2%	89%
35-44 ára	130	92%	29%	24%	20%	9%	7%	5%	92%
45-54 ára	130	91%	29%	15%	15%	9%	13%	6%	91%
55-64 ára	134	83%	23%	7%	11%	14%	7%	6%	83%
65 ára eða eldri	171	86%	15%	8%	6%	12%	7%	6%	86%
Búseta									
Reykjavík	299	89%	24%	19%	16%	12%	10%	5%	89%
Nágrannasv.félög R.víkur	208	91%	27%	20%	17%	11%	7%	5%	91%
Önnur sveitarfélög	281	83%	27%	24%	10%	9%	10%	4%	83%
Menntun									
Grunnskólapróf	176	79%	21%	18%	9%	12%	9%	5%	79%
Framhaldsskólapróf	237	84%	19%	19%	8%	8%	10%	4%	84%
Háskólapróf	337	94%	33%	26%	22%	13%	9%	5%	94%
Fjölskyldutekjur									
Lægri en 550 þúsund	125	85%	30%	19%	10%	9%	11%	3%	85%
550 til 999 þúsund	196	87%	22%	17%	12%	10%	8%	5%	87%
Milljón til 1.499 þúsund	142	93%	26%	28%	23%	16%	12%	6%	93%
1.500 þúsund eða hærrí	154	89%	27%	24%	14%	7%	8%	4%	89%
Kyn og hjúskaparstaða *									
KK ekki í hjónabandi eða sambúð	54	84%	22%	26%	3%	13%	6%		84%
KK í hjónabandi eða sambúð	273	85%	18%	19%	7%	6%	5%	4%	85%
KVK ekki í hjónabandi eða sambúð	73	91%	28%	25%	19%	13%	11%	2%	91%
KVK í hjónabandi eða sambúð	230	91%	34%	23%	28%	17%	14%	10%	91%

Þar sem prósentur eru feitlettraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

Sp. 8. Hvað af eftirfarandi lýsir almennt þinni afstöðu til þess að kaupa umhverfismerktar vörur?

	Fjöldi	%	+/-
Ég vel almennt umhverfismerktar vörur jafnvel þegar þær eru dýrari	196	26,3	3,2
Ég vel almennt frekar umhverfismerktar vörur, en ekki þegar þær eru dýrari	288	38,7	3,5
Ég vel ekki umhverfismerktar vörur umfram aðrar	260	35,0	3,4
Fjöldi svara	744	100,0	
Tóku afstöðu	744	90,2	
Tóku ekki afstöðu	81	9,8	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

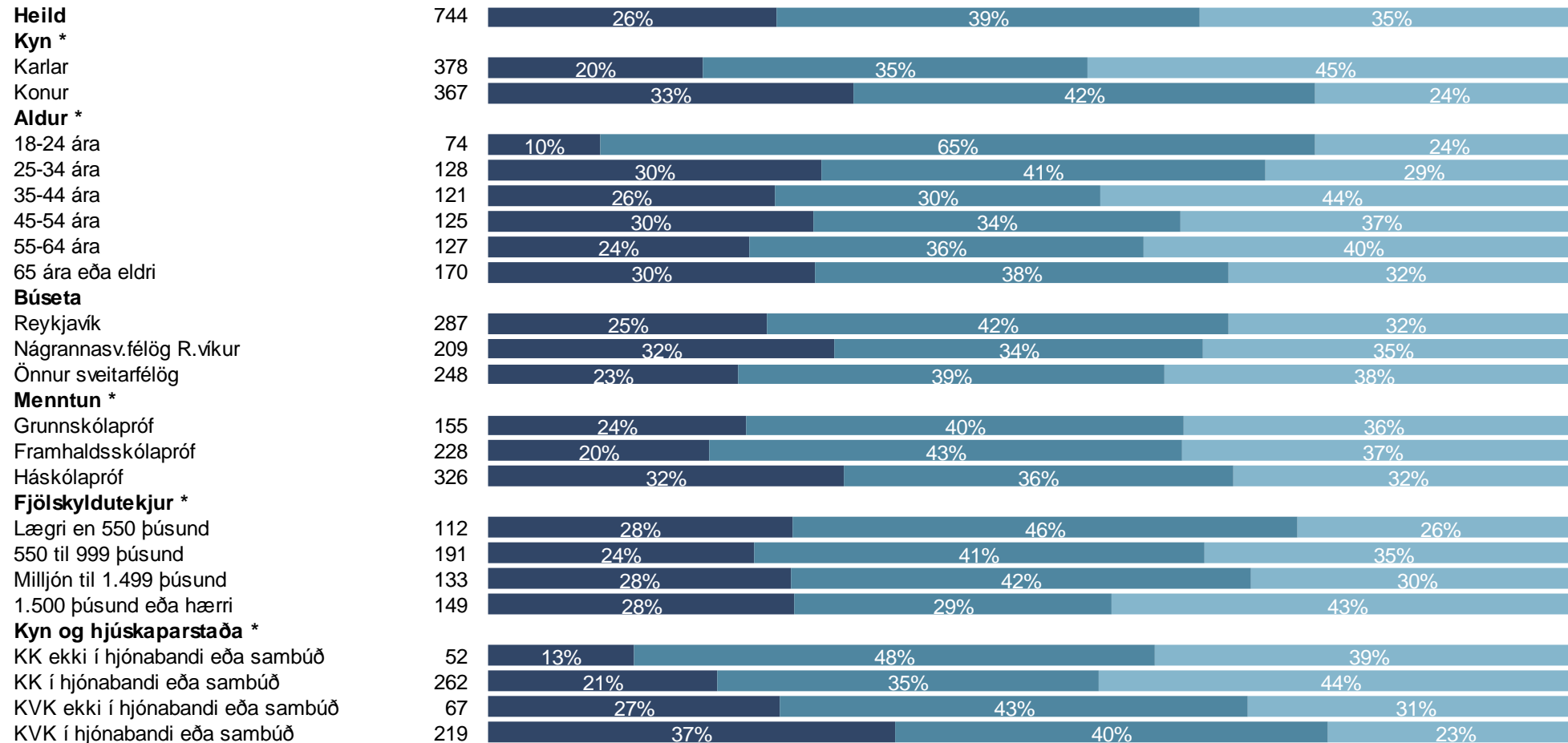

- Ég vel almennt umhverfismerktar vörur jafnvel þegar þær eru dýrari
- Ég vel almennt frekar umhverfismerktar vörur, en ekki þegar þær eru dýrari
- Ég vel ekki umhverfismerktar vörur umfram aðrar

Sp. 8. Hvað af eftirfarandi lýsir almennt þinni afstöðu til þess að kaupa umhverfismerktar vörur?

Greiningar

Fjöldi

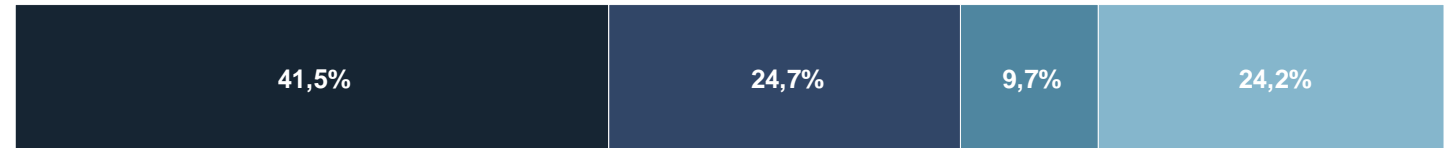
* Marktækur munur

- Ég vel almennt umhverfismerktar vörur jafnvel þegar þær eru dýrari
- Ég vel almennt frekar umhverfismerktar vörur, en ekki þegar þær eru dýrari
- Ég vel ekki umhverfismerktar vörur umfram aðrar

Sp. 9. Ferð þú með vörur í eða kaupir þú vörur af endursöllumörkuðum? *

	Fjöldi	%	+/-
Já, ég bæði fer með vörur í og kaupir vörur af endursöllumörkuðum	315	41,5	3,5
Ég fer með vörur í endursöllumarkaði, en ég kaupir ekki vörur af þeim	187	24,7	3,1
Ég kaupir vörur af endursöllumörkuðum, en fer ekki með vörur í þá	73	9,7	2,1
Nei, ég hvorki fer með vörur í né kaupir vörur af endursöllumörkuðum	184	24,2	3,0
Fjöldi svara	760	100,0	
Tóku afstöðu	760	92,1	
Tóku ekki afstöðu	65	7,9	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

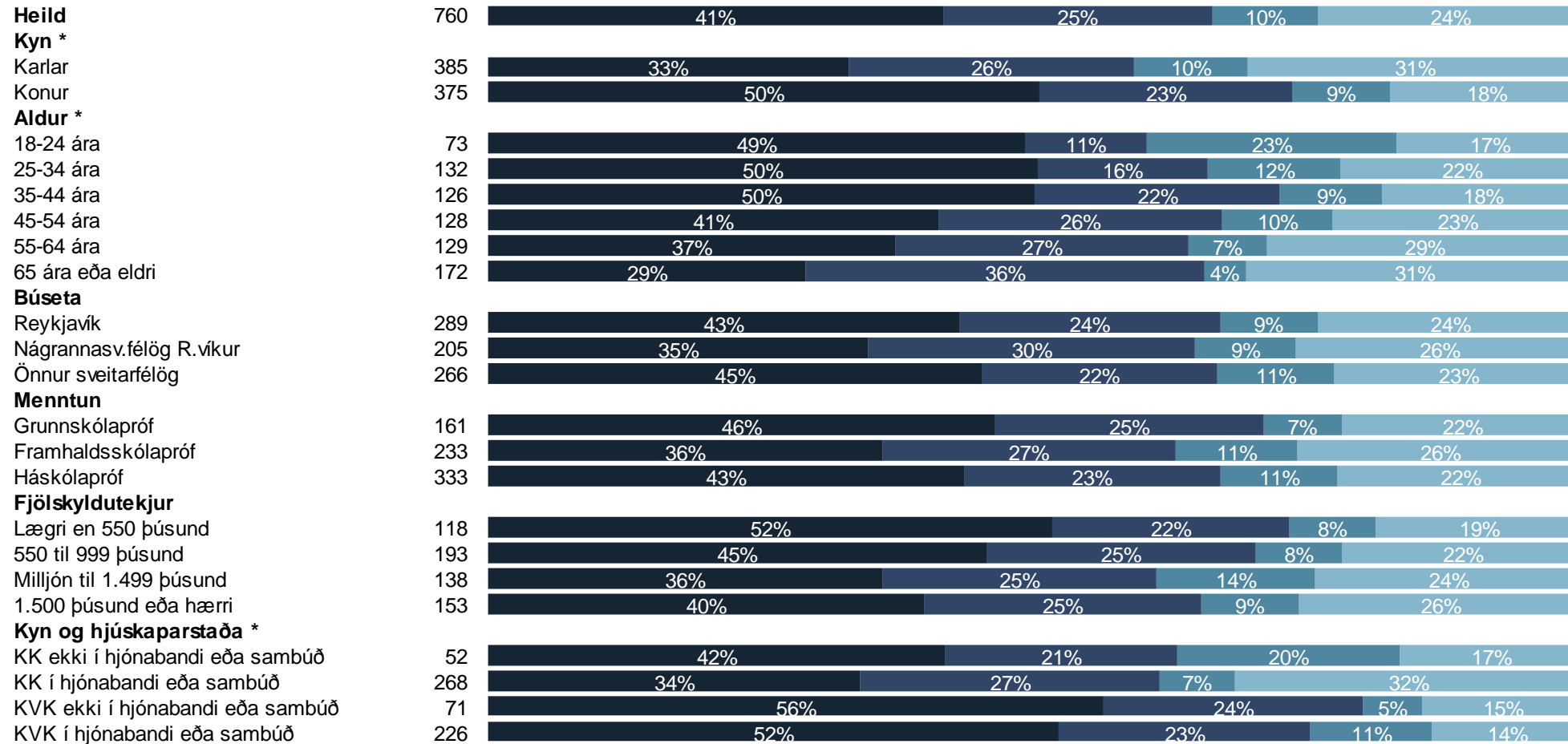
- Já, ég bæði fer með vörur í og kaupir vörur af endursöllumörkuðum
- Ég fer með vörur í endursöllumarkaði, en ég kaupir ekki vörur af þeim
- Ég kaupir vörur af endursöllumörkuðum, en fer ekki með vörur í þá
- Nei, ég hvorki fer með vörur í né kaupir vörur af endursöllumörkuðum

*Endursöllumarkaðir eru verslanir sem selja notaðar vörur t.d. Góði hirðirinn, HERTEX, Barnaloppa, Extra loppa, Verslanir Rauða krossins, eBay, Verslanahöllin, Hringekjan o.fl.

Sp. 9. Ferð þú með vörur í eða kaupir þú vörur af endursöllumörkuðum?

Greiningar

Fjöldi

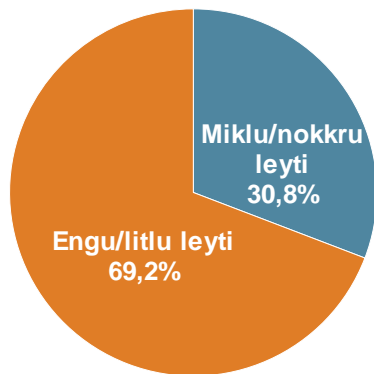
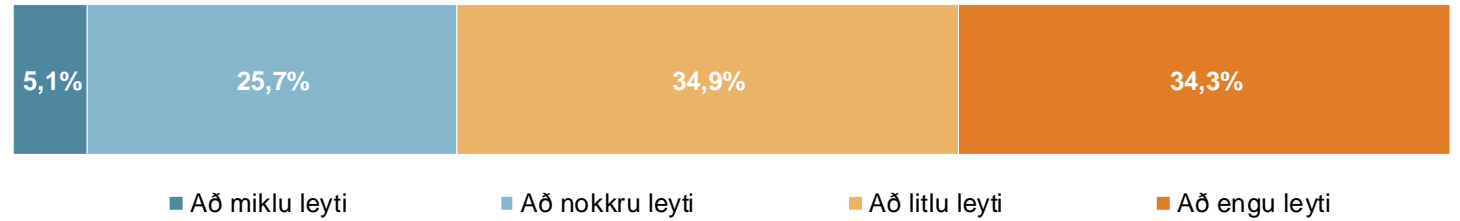

* Marktækur munur

- Já, ég bæði fer með vörur í og kaupir vörur af endursöllumörkuðum
- Ég fer með vörur í endursöllumarkaði, en ég kaupir ekki vörur af þeim
- Ég kaupir vörur af endursöllumörkuðum, en fer ekki með vörur í þá
- Nei, ég hvorki fer með vörur í né kaupir vörur af endursöllumörkuðum

Sp. 10. Að hversu miklu leyti velur þú jólagjafir út frá umhverfisáhrifum gjafanna?

	Fjöldi	%	+/-
Að miklu leyti	39	5,1	1,6
Að nokkru leyti	197	25,7	3,1
Að litlu leyti	268	34,9	3,4
Að engu leyti	264	34,3	3,4
Fjöldi svara	768	100,0	
Tóku afstöðu	768	93,1	
Tóku ekki afstöðu	57	6,9	
Fjöldi svarenda	825	100,0	

Sp. 10. Að hversu miklu leyti velur þú jólagjafir út frá umhverfisáhrifum gjafanna?

Greiningar

Fjöldi

Heild

Kyn *

Karlar

Konur

Aldur *

18-24 ára

25-34 ára

35-44 ára

45-54 ára

55-64 ára

65 ára eða eldri

Búseta *

Reykjavík

Nágrannasv.félög R.víkur

Önnur sveitarfélög

Menntun *

Grunnskólapróf

Framhaldsskólapróf

Háskólapróf

Fjölskyldutekjur *

Læгри en 550 þúsund

550 til 999 þúsund

Milljón til 1.499 þúsund

1.500 þúsund eða hærr

Kyn og hjúskaparstaða *

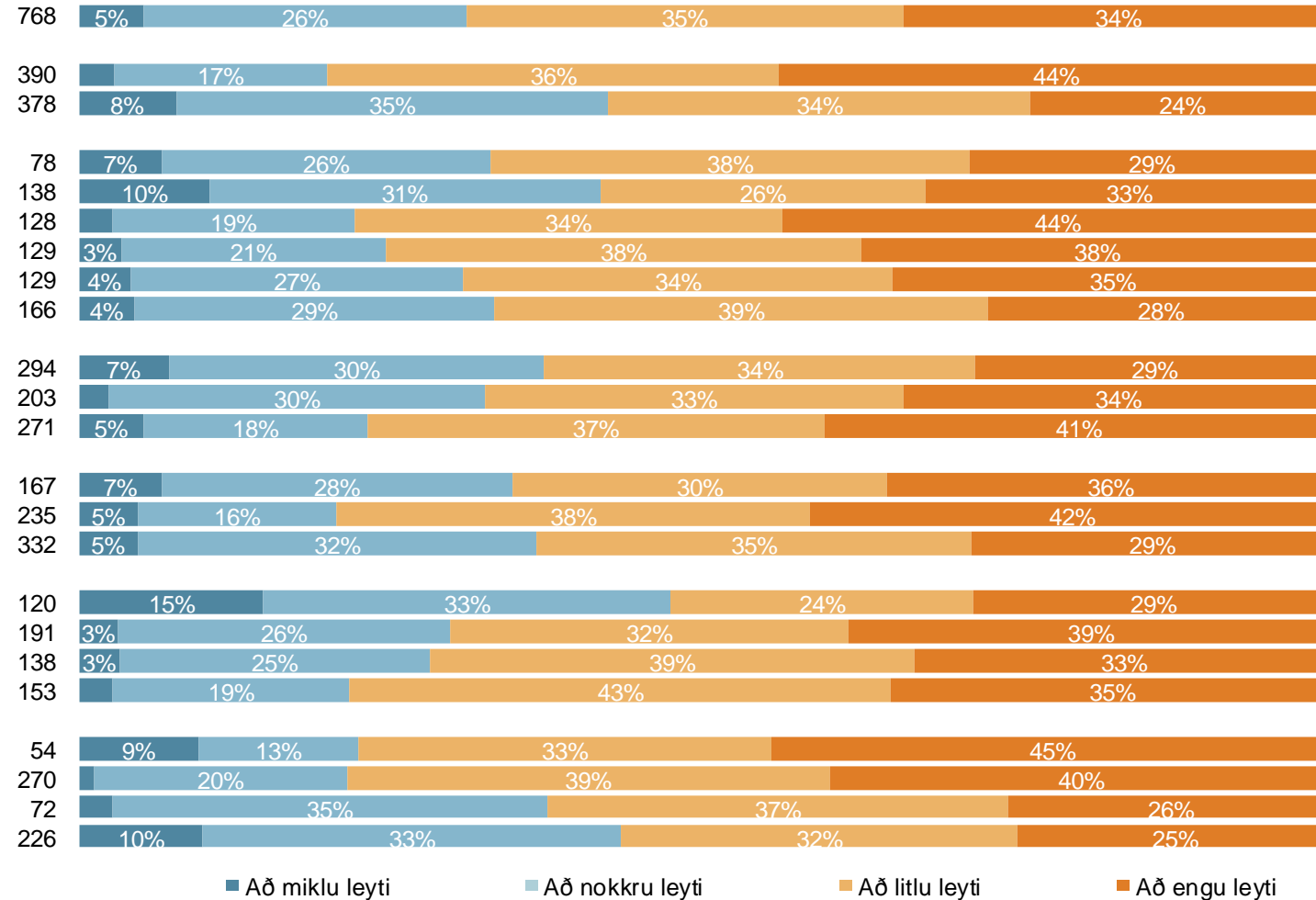
KK ekki í hjónabandi eða sambúð

KK í hjónabandi eða sambúð

KVK ekki í hjónabandi eða sambúð

KVK í hjónabandi eða sambúð

* Marktækur munur

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

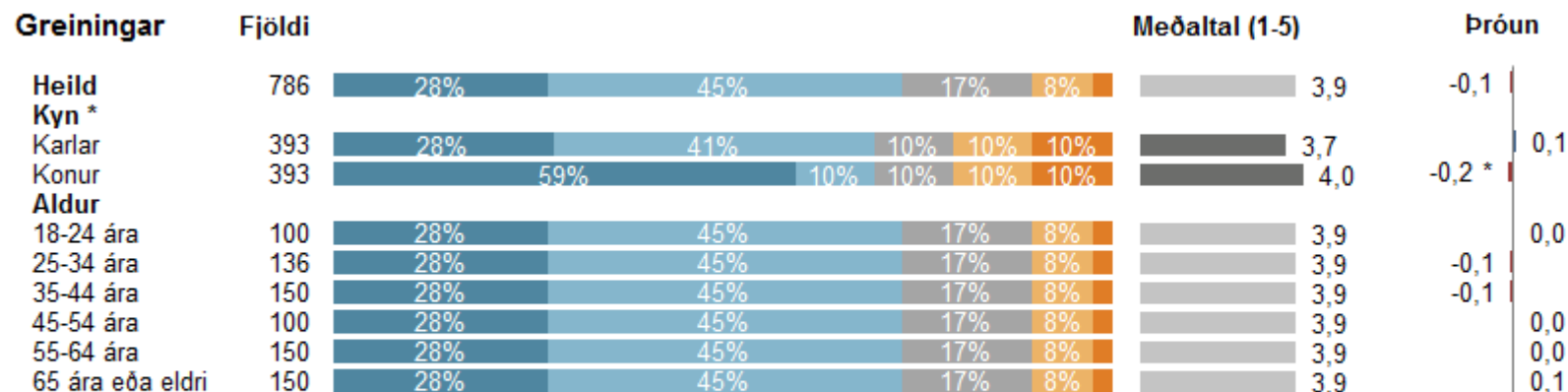
Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjórnumerktur, eins og í tilfelli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefnum en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 4,2). Stjórnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefnum en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	49,8%
Konur	50,2%

Aldur:

18-24 ára	4,7%
25-34 ára	9,7%
35-44 ára	14,3%
45-54 ára	17,5%
55-64 ára	22,1%
65 ára eða eldri	31,8%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	63,6%
Landsbyggðin	36,4%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	49,9%
Konur	50,1%

Aldur:

18-24 ára	11,7%
25-34 ára	17,5%
35-44 ára	16,1%
45-54 ára	15,9%
55-64 ára	16,6%
65 ára eða eldri	22,1%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,5%
Landsbyggðin	35,5%